

RUIGTE IN DE STAD

Iedereen die ruigte beschouwt als onkruid dat thuishoort op verlaten percelen in vergeten gebieden heeft een belangrijke ontwikkeling in ons landschap gemist. Inderdaad, jarenlang zat ruigte opgescheept met het belabberde imago van slonsnatuur, maar inmiddels is het tij gekeerd. Ruigte mag weer gezien worden. De revival ontstond toen in 'ruige' gebieden tal van zeldzame soorten terugkeerden die men al jaren achteruit zag gaan. Deze zeldzame planten en dieren konden rekenen op een warm onthaal in ecologenland en fungeerden als ware ambassadeurs van het ruige landschap. Werd de ruigte in eerste instantie nog op de koop toegenomen, langzaam maar zeker is men het gaan beschouwen als een wezenlijk onderdeel van de Nederlandse natuur dat naast alle andere natuurtypen een plaats verdient.

Het toenemende aantal ruige gebieden sloeg ook op een ander vlak aan. Ze zijn meestal vrij toegankelijk en werden daardoor steeds vaker onderdeel van een zondags ommetje van de bezoeker die niet speciaal voor bijzondere soorten kwam. Men geniet hier (alleen al) van het idee dat er vrijelijk doorheen gezworven mag worden. Ruige terreinen bieden zodoende niet alleen plaats aan allerlei zeldzame soorten, ze bieden ook plaats aan zeldzaam geworden vormen van natuurbeleving. De komst van de toegankelijke ruige natuur biedt een alternatief voor het verboden reservaat of de wandeling op voorgekookte wegen en paden. Stukje bij beetje komen verrassing, avontuur en verwondering weer terug als broodnodige ingrediënten in ons door onderhoud, planning en regulering geteisterde landschap. Deze natuurbeleving is met name in de stad van groot belang. We horen altijd de verhalen dat stadskinderen denken dat melk en eieren uit een fabriek komen. Wat zouden ze eigenlijk van

natuurgebieden vinden? Ik zou het percentage antwoorden waarin 'kwetsbaar', 'bedreigd', 'saai', 'gevaarlijk' of 'verboden' voorkomt wel eens willen weten. Dat dit geen onzin is bleek in Venlo. Daar wordt hard gewerkt aan een zes kilometer lang en 45 hectare groot rivierenpark dat dwars door de stad loopt en waar oorspronkelijke riviernatuur weer een kans krijgt. Scholen worden intensief bij deze ontwikkeling betrokken. Vorig jaar werden kinderen uitgenodigd om grote schilderijen te maken waarop ze hun nieuwe natuurgebied konden schilderen. Van tevoren was hen in de klas uitgebreid verteld over hoe ongeordend, rijk en gevarieerd de natuur er op deze plek uit gaat zien waar ze straks vrij in mogen rondstruinen. Op de schilderijen kwamen tóch strak gemaaide gazonnetjes met eendenvijvers voor, vergezeld van borden 'verboden toegang'. Als dit het natuurbeeld is van kinderen, wat gaat er dan in de toekomst van natuurbescherming terecht komen? Willen we het behoud en de ontwikkeling van natuur in Nederland

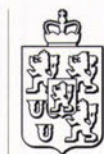

volhouden dan zal de jonge generatie goede herinneringen moeten bewaren aan natuurgebieden. Dat kunnen we alleen maar bereiken door hen deze natuur te laten beleven. Met de komst van ruige natuur in de binnenstad is dit gelukkig in volle gang. We vinden er nu al tal van stadskinderen die er spectaculaire dammen in de beek bouwen, geheime vloten verstoppertjes en op speciale plekken kreeftjes vissen. Al bouwend, varende en vissend ontstaat er ongetwijfeld ergens begrip en waar-

dering voor vogeltjes, plantjes en landschap. Ik zou jullie daarom willen vragen om bij komende terreinbezoeken ook spelende kinderen als waardevolle waarneming te registreren.

Keesjan van den Herik

Dit themanummer kon worden tot stand gebracht dankzij financiële steun van:

Provincie
Limburg

Stichting
het Limburgs
Landschap

Vereniging
Natuurmonumenten

Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap
Afdeling NATUUR

staatsbosbeheer

STICHTING **ARK**